

VÅLERENGA HISTORIELAG

Et organ for
Vålerenga Historielag

*Mer gammelt
enn nytt*

Årgang 7 nr. 1

Vi ønsker våre medlemmer og lesere en riktig god påske!

Våren er kommet

*Våren er kommet, og jeg ligger her.
Jeg som har våren så inderlig kjær.
Derfor, min venn, du den trofaste, reneste
oppfyll mitt ønske i form av en tjeneste:*

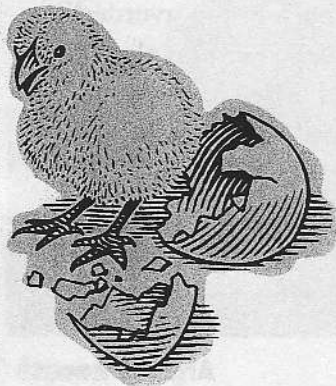
*Ser du en sommerfugl farget av solen,
ser du en hestehovs gulnende smil,
ser du den yndige, vakre fiolen
nå i den sollyse, skjønnne april,
eller den gåsunge inne på heien,
der du går drømmende om på din vei.*

*Ser du en blåklukke nikke ved veien,
hils da hver enkelt, å hils dem fra meg!*

"Kyter'n" Vilhelm Holberg Hansen

Trond Finberg og Jan Børre Karlsen ved Malerhaugen 1946

Viktig informasjon! Se siste side.

Leder'n har ordet!

Bra start på det nye året.

Året 2004 er allerede nesten et kvartal gammelt når denne medlemsavisen går i trykken. Historielaget har kommet godt i gang også i dette året. Alle-rede 10. januar fikk vi besøk av 4 nysgjerrige Osloquider som ville se og vite mer om Vålerenga. Det var en kald lørdag formiddag 2 av medlemmene og 2 fra styret tok imot dem på Galgeberg. Vi fant det mest naturlig å begynne på dette historiske stedet og jobbe oss oppover i området. Det var såpass surt ute at allerede da vi passerte Smålensgata, fant vi det best å gå inn og få oss noe varmt å drikke på Tante Sofie. Dette stedet ble også en positiv overraskelse for guidene. Vi benyttet anledningen her til å gi gjestene våre en god del informasjon om bydelen og fortelle noen artige historier herfra. Turen gikk videre opp Opplandsgata, og selvfølgelig fikk vi kikke innom Smia Galleri selv om de ikke hadde åpnet dørene for dagen. Hyggelig at vi har fått noen flere steder hvor besøkende kan få seg både forfriskninger og god mat. Etter nærmere 2 timer rundt omkring på Vålerenga, virket det som om guidene var imponerte over det vi hadde vist fram. Vi avsluttet derfor turen på vårt lille rom i annen etasje på bydelshuset. Det blir spennende når vi utover våren og sommeren får hilse på nye Oslobesøkende her oppe. Ta vel imot dem!

I februar var det klart for årets første medlemsmøte. Og hvilken oppslutning! Det trange lokalet i bydelshuset ble fylt til siste ekstrastol. Takket være et godt tips fra et av medlemmene våre, fikk vi kontakt med to herrer som har gitt ut bok om vår kjære dikter Rudolf Nilsen. Han som ble født "i en murstensgård" i Orknøygata i 1901 og endte sine dager i Paris allerede i 1929 etter en reise helt til det sørlige Spania. Vi fikk være med forfatterne Hugo Lauritz Jenssen og Nils Voje Jo-

hansen på denne hans siste reise. I tillegg til mange flotte bilder både fra denne reisen og fra dikterens korte liv, fikk vi også høre noen av de nypubliserte diktene hans. Det var nok ikke mange av de frammøtte som gikk fra denne kvel-den uten å være imponerte over hva disse gutta hadde samlet sammen i denne boka og måten det ble presentert på.

Dagen etter var 3 stykker fra historielaget bedt til selveste Oslo Selskab i den flotte Halvardsalen på loftet av Gamlebyen skole. Denne foreningen som i år kan feire hele 125 år, hadde samlet rundt 40 av medlemmene sine som gjerne ville høre fra bydelsboka vår, og om hvordan vi fikk til denne boka. Det ble både generell historie om Vålerenga og flere morsomme og alvorlige fortellinger fra boka. Det var en takknemlig jobb for oss, for de frammøtte var virkelig engasjerte og stilte mange spørsmål. Noen var så interesserte at de kjøpte boka av oss. Vi synes det var veldig bra at vi fikk komme til Gamlebyen og kunne presentere boka vår på en slik måte for en så stor forsamling. Nok et eksempel på at vi blir lagt merk til.

For de av dere som skulle stikke nesa inn på det lille kontoret vårt i bydelshuset, vil dere nå se at det er mye ryddigere der enn det har vært på lenge. Takket være en kasserer og noen ivrige medlemmers ordenstrang, fikk vi endelig ryddet i sakene våre. Selv om vi er et historielag, var det faktisk også noe som kunne kastes. Dette hjalp veldig, og stor takk til de som var med på dugna-den.

Til og med på årsmøtet vårt 15. mars var det et godt frammøte. Jeg vil benytte anledningen til å takke Laila Normann Christiansen for de årene hun har sittet i styret. Hun har vært en uvurderlig støtte for oss andre i styret, og vi er alle glade for alt arbeidet hun har lagt ned både i medlemsavisen, med nettsida, på fotoutstillingene og ellers på mange forskjellige måter. Vi har fått nyte godt av alle hennes kreative sider og hatt mye moro også. Jeg vil også få ønske Knut Roar Westbye velkommen i det nye styret vårt. Han har allerede gjort

Leder'n

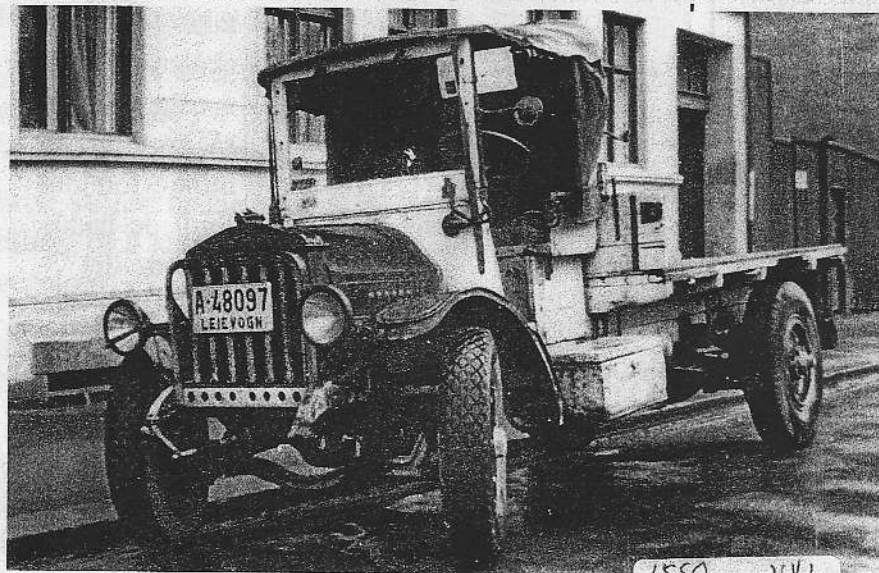
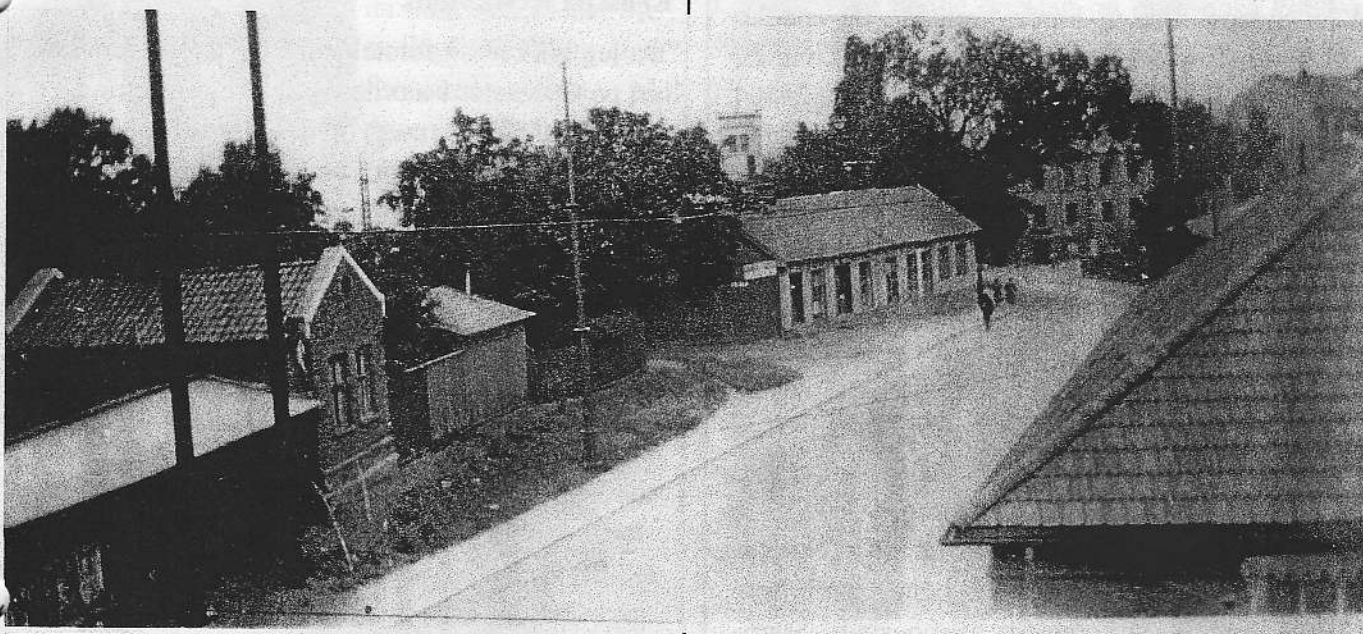
en flott jobb i historielaget, bl.a. med de 2 bøkene vi har gitt ut og på mange andre måter. Vi ser fram til å jobbe nærmere med han i tida framover.

Godt etter påske, mandag 26. april er det medlemsmøte igjen. Vi kan love en spennende kveld på et nytt møtested for oss, nemlig i Galgeberg 2.

Vel møtt! Riktig god påske til alle!

Even Haugseth

Laila Normann Christiansen mottar velfortjente blomster og heder fra Even etter mange år som VHL styremedlem og redaktør.

Hvor og hva?

Bildet over er fra Galgeberg sett fra leiligheten i St.Halvardsgate der Astri Nielsen bodde. Trehuset til Knutsen litt i bakgrunn.

Hva mer?

Kjent bil i trafikken helt til 60-tallet. Frakta blant annet murstein. Bildet er tatt av Frode Andreassen som også har gitt masse dokumentasjon om teglverk. Har noen sett denne?

Vålerenga Historielag har etter hvert blitt godt kjent blant folk – særlig hos dem som er vokst opp i bydelen. Historielagets utadvendte virksomhet med ulike arrangement som for eksempel bydelsvandring og fotoutstilling trekker interesserte til oss. Flere enn vi kanskje har regnet med har kontaktet oss for blant annet å gi oss tips om mennesker som har mye å fortelle, og som gjerne vil komme i kontakt med historielaget. Dette har igjen gitt oss anledning til å intervju en rekke "Vålerengpatrioter" – ofte eldre av år, men med en hukommelse som er helt fantastisk.

På fotoutstillinga vår i oktober 2003 gjorde en av de frammøtte, Karin Boklund, oss oppmerksom på en person som vi burde kontakte og snakke med. Even Haugseth og Bjørg Staal tok kontakt, og kort etter troppet vi opp hjemme hos ei gjestfri og hyggelig dame på Manglerud – Erna Skaane. Vi var svært nysgjerrige på hva hun hadde å fortelle, så vi tok med oss båndopptaker. Da vi kom dit, ble vi tatt imot med åpne armer, og skravla gikk livlig fra første stund. Hennes svake syn var ikke noe hinder for at både kaffe og kaker samt flere av hennes rikholdige familiealbum snart kom på bordet. Erna har hatt et interessant liv og ville gjerne dele minnene med oss.

Som ei ekte Vålerengjente skal være, er hun både døpt, konfirmert og gift i Vålerenga kirke. Foreldrene, Ingrid og Karl Paulsen var begge innflyttere på Vålerenga. Faren kom fra Grebbestad i Sverige. Hennes mors pikenavn var Helland, og kom fra en maskinistfamilie i Ålesund. Foreldrenes røtter i arbeidermiljøer, kom til å prege også Erna og broren Rolfs oppvekst. Ingrid var kjent for sin meget aktive deltakelse i samvirkebevegelsen, der hun bl.a. var formann i kretsstyret i Oslo Samvirkelags avd. 29, altså den som lå i Etterstadgata 9. I tillegg var hun medlem i Østkantens Kvinnelag, Oslo Arbeidersamfunn, i DNA's kvinnesekretariat og dessuten med i Forbrukerrådet.

Familien Paulsen bodde i 4. etasje i Islandsgata 9. Ingrid så lenge som fra 1922 til hun døde i 1989. Erna fra hun ble født i 1926 til hun giftet

seg med Per Skaane i 1952. Da flyttet de nygifte inn i egen leilighet i 2. etasje hvor de var til 1957. Sønnen hennes, Øyvind, bodde også i denne leiligheten senere fra 1979 til 1983. Mannen, Per, var egentlig fra Bærum, men kom til byen og bodde både på Ekeberg og i Eiriks gate 4 ved Tøyen. Faren hans, Johan Skaane, hadde i en del år fiskeforretning i Ingeborgs gate 7. Per var også ekspeditør der. Mange unge jenter på Vålerenga var betatte av den sjarmerende, unge mannen, men det var Erna som ble den heldige.

Vi hadde med båndopptaker – og vi lar Erna Skaane selv fortelle:

Erna på feriekoloni.

"Da jeg gikk ut av førsteklasse var jeg på feriekoloni på Øvreseter i nærheten av Frognersetra. Der ble det tatt bilde av meg, og det gjorde at jeg skulle lanseres som reklame for Mustads Krone Margarin og Ekte Honning fra Honningsentralen. Direktøren kom hjem for å spørre mine foreldre om

tillatelse til å bruke bildet – og det ga de naturligvis lov til. For det fikk mine foreldre den nette sum av 50 kroner. Når vi fortalte det på skolen ble tilsynslærerinnen så ergerlig på mine foreldre fordi de hadde godtatt det – hun sa: - Du kunne ha fått margarin hele ditt liv.

Yrkeskarriere i hæren.

I september 1946 vervet jeg meg som soldat i den

Med hjertet på Vålerenga

norske hær. Det var Hærens samband på Jørstadmoen. Bakgrunnen for at jeg meldte meg til dette var at jeg prøvde å komme inn i motstandsbevegelsen under krigen, men jeg var jente så det hadde

jeg ikke mulighet til. Jeg var på Jørstadmoen i 3 måneder og tok det som vanlig guttene tar bl.a. rekruttskole og utdannet meg til radiotelegrafist. Etter den tiden så kom jeg til Oslo og bodde på Sognsvannet, og var da med helt til det ble nedlagt for kvinner i forsvaret, dette på grunn av kvinneorganisasjonene. Da begynte jeg som sivil ved Forsvarets programmagasin som regnskapsfører. Etter noen år så kom kvinnene på fullt inn i forsvaret igjen, så da

var jeg med på alle NATO-øvelser og reiste rundt omkring i landet. Jeg gikk av i 1987 med grad løytnant. Jeg reiste veldig mye, men det var takket være at jeg hadde en mann som backet meg opp. Han måtte ta seg av hus og sønn.

Da jeg leste disse bøkene om Vålerenga – savnet jeg at det ikke var noe om motstandsbevegelsen på Vålerenga under krigen.

Erna Skaane hadde en god del notater og utklipp, i tillegg til å kunne fortelle en del om motstandsbevegelsen.

Mannens innsats under krigen – tida etterpå

Jeg har lagd en bok til barnebarna mine om farfars tid under krigen, han satt jo i fangenskap (Hun viser oss ei bok hun har samlet diverse i, denne boka har vi fått låne for å ta kopier av saker vi har interesse av.)

Hun forteller videre: 19.oktober 1986. Samme dag som Per Skaane døde kom det brev fra Krigsinvalideforbundet om at han var innvilget krigspensjon. Hun spurte da mannen som lå syk i sengen om hun skulle åpne dette brevet og lese det. Det gjorde hun og har i ettertid vært glad for at han fikk høre det, for noen timer etterpå var han død.

Alt det jeg har samlet her om Møllergata 19 og annet, fant jeg etter han var død. For de snakket ikke noe om det.

Vålerenga.

I Danmarks gate var det 6 forretninger i Ernas oppvekst. Hun spør om vi har hørt noe om Due-Larsen? Han hadde dueslag og drev også kølabu i Strømsveien.

Han drev med brevduer og bodde i Hjaltdlandsbakken. (Her blir det en del snakk om hvem som drev butikker). Ellen Haug er nevnt (hun gikk i Bjørgs klasse), "Mannen i bakken", som ikke må forveksles med "Snille mann" fra Ingeborgs gate.

Erna forteller at når faren hennes skulle kjøpe den ukentlige faste rasjonerte tobakkspakka under krigen, gikk hun og broren annenhver uke. De gikk til "Snille mann" for der fikk de et kremmerhus med knask når de hadde handlet.

Når det gjelder "Mannen i bakken" forteller Karin Boklund – som også var med til Erna Skaane, at han drev marsjandiseforretning med bjelle over inngangsdøra. Han hadde et glasskap med noen fine småting i fra før krigen. Det var også grønnsåpe i tønner og kortevarer. Han hadde beige lagerfrakk og han hadde veldig blå nese, men det var fordi han hadde hjertefeil.

Karin husker at hun skulle kjøpe en bursdagspreng til moren sin, og at han hadde noen fine saker igjen fra før krigen. Karin hadde 3 kroner å kjøpe for, og hun fikk et salt og peppersett i eggfasong, ett blått og ett rødt, det sto 2.75 i bunnen. Dette settet har nå Karin fått etter sin mor.

Erna forteller: Jeg hadde en mor som var ivrig kooperatør – og jeg var så ergerlig mange ganger

Med hjertet på Vålerenga

da dama sto i fjerde etasje og ropte: - Erna. Da måtte jeg opp – og om jeg bare skulle kjøpe en fyrstikkeske måtte jeg gå i samvirkelagets avd. 29 i Etterstadgata, jeg kunne ha kjøpt dem i samme gård som jeg bodde. Det var det ikke snakk om. Jeg skjønner det godt, for til jul og syttende mai fikk broren min og jeg nye sko og andre ting på grunn av at hun handlet i samvirkelaget. Tilbakebetaling på kjøp.

Jeg er født 21. mai 1926 og bodde sammen med mine foreldre og Rolf, broren min som var 3 år eldre enn meg, i Islandsgate 9.

Jeg begynte på Vålerengen skole i 1933 og gikk ut i 1940. Begynte da på Oslo kommunale fortsettelseskole for piker, 2-årige kontorlinje. Første jobben jeg hadde fikk jeg gjennom arbeidskontoret, det var på et bokbinderi. Jeg hadde 25 kroner i uka, og utdannet meg som bokbinderske og senere også som linjerske. Jeg tok også Oslo kommunale handelsskole. Men så tenkte jeg, hva har jeg gått disse skolene for – for jeg klarte meg jo brukbart der. Begynne kl. 7 om morgenen, så jeg søkte på en jobb i Allianse forsikringselskap, som jeg fikk og var der til jeg begynte i forsvaret.

Venninneklubber.

Først er det klasseklubben hvor vi var 10 stykker og startet i 1947. Vi treffes en gang i måneden unntatt i juli måned. Det har vi holdt på med i alle år og det holder vi på med fortsatt. Av de ti er en død.

Eier Erna Skaane

Så er jeg med i en annen klubb som har sitt utsprang fra søndagsskolen. Vi var en 7-8 stykker som møttes hos lærerinnen vår, Marie Haakonssen. Når hun døde så ble det slutt, men så var det heldigvis en av jentene som fant på at vi ikke kunne slutte med vennskapet, så vi treffes nå to ganger i året.

Krigsdeltakelse – og motstand på Vålerenga 1940-45

Erna forteller: Det var veldig mange som var ”gutta på skauen”. Broren min, Rolf var ansatt på Norsk Telegrambyrå, og de ansatte der hadde skrevet under på at det var dødsdom om de tok med seg ting (nyheter med mer.) fra NTB.

Første gangen han ble arrestert kom det folk fra Gestapo. Det kunne være i mai 1942, midt på natta. Jeg husker det så godt. Mamma gikk ut og lukket opp, og der sto Gestapo og skulle hente Rolf. Så spør mamma: kan dere ikke vente en dag? For Rolf gikk på handelsskolen og hadde en dag igjen av eksamen. Men – naturligvis kunne de ikke vente en dag. Så tok de husundersøkelse, og det som reddet Rolf da (det har jeg inne på barneværelset), var et skatoll. – Gestapo rotet i blomsterpotter og over alt – men så tar broren min opp den nederste døren og bak der hadde han konvolutter med nyheter han hadde tatt med fra NTB. Han kom gjerne fra telegrambyrået klokka 12 om natta, og inni det skapet lå det noen duker og noe sånt, men det var ikke Gestapo interessert i. Det reddet Rolf fra det verste. De tok ham med seg og han kom på Grini.

Jeg kan ikke huske hvor lenge han satt inne, men han kom jo ut igjen da.

Hans Skretland hadde sett disse tyskerne når de tok broren min ut i bilen.

Han kom helt hysterisk opp – du må gå over alle ting på loftet, for han kjente til hva Rolf drev med.

Men han kom nå ut av Grini igjen. Neste gang Rolf ble arrestert, det var i april 1945, ble han tatt på skauen i Østmarka. De ventet på slipp. De

Med hjertet på Vålerenga

andre kom seg unna – unntatt han. Så hadde ikke freden kommet, hadde han blitt skutt. Slik kan tilfeldighetene redde menneskeliv.

I den gruppen var det mange fra Vålerenga, Arne Johansen, Algot Grimsrud, Bjørn Syversen og flere ble navngitt.

Samhold på Vålerenga.

Erna: Mens vi snakker om samhold må jeg fortelle om Islandsgata 9. Hele sommeren dro alle familiene i gården ut på tur. Mødrene våre lagde middagen ferdig på lørdag, pakket bøffelveskene og vi dro av gårde, unger og foreldre til Paradisbukta. Jeg fikk velge om jeg ville ha en tiøres is på vei utover eller når vi skulle hjemover. (her blander både Bjørg og Karin seg inn i samtalen. Karin mente at dette måtte være etter krigen, men nei - det var under krigen. Vi brydde oss ikke om flyalarmen skulle gå..)

Erna fortsetter: Vi kom ut til Paradisbukta og hadde med primus så middagsmaten ble jo varmet opp. Mannfolka satt og spilte kort og mødrene satt og skravla – ja det var alle tiders. Det var samhold.

I andre gater samlet man seg og dro i Østmarka.

Matauke.

Erna forteller at de hadde parsell i Vålerengas park, og når grønnsakene begynte å gro opp måtte de gå vakt om natta. Denne parsellen lå ned mot Opplandsgata. Familien hadde kjente på Abildsø, så de hadde parsell der også. Erna hatet det å høste grønnsaker i ei kjerre.

Så var det skolehagen på Lille Tøyen. Det var flott å kunne få med seg grønnsakene hjem, men faren til Erna møtte henne fordi Tøyenrampen stjal både kålhoder og annet fra en. (Bjørg gikk også i skolehagen og kunne fortelle det samme). Grønnsakene ble tatt vare på, kålhodene ble hengt opp under kjellertaket og gulrøttene sto i sandkasse.

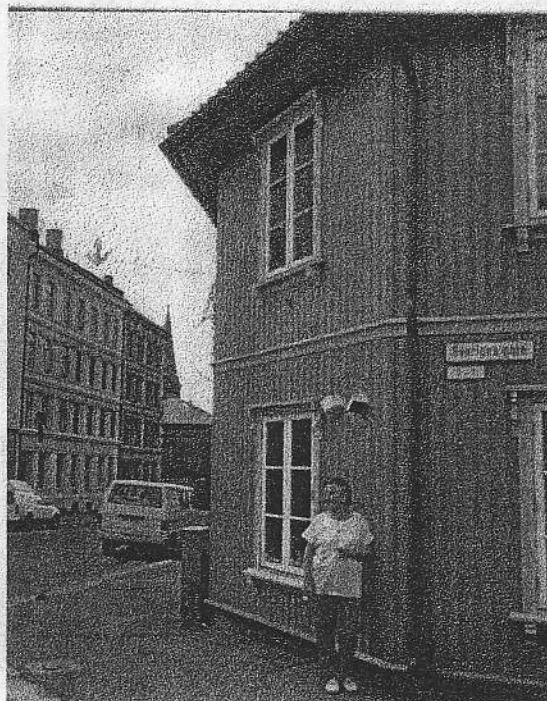
Erna fikk 10 øre uka for å gå i skolehagen og ti øre for å vanne grava til bestemoren på Østre

Gravlund. Da fikk hun nok til evighetssukkertøy for hele uka. (Evighetssukkertøyene var store, en fikk nesten ikke plass til dem i munnen, og de skiftet farge og smak etter hvert som vi spiste dem.)

Erna forteller: Broren min hadde lært tysk på middelskolen. Pappaen min kom en dag hjem fra arbeidet, det var med en gang at tyskerne var kommet på skolen, så ser han Rolf stå der og snakke med tyskerne – han syns vel det var moro å prøve tysken sin. Da ble Rolf fratatt portnøkkel med beskjed om at dette er noe vi ikke gjør.

Tida går fort i hyggelig selskap. Bjørg, Karin og Even må si takk for seg. Vi fikk låne med oss de innholdsrike albumene til Erna. Hun ga oss også lov til å kopiere de bildene og dokumentene vi vil. Mye spennende der som vi kanskje kan bruke på neste fotoutstilling. Vi takker Erna så mye for at hun ville dele dette med oss og sier på gjensyn til Erna.

Det er sikkert mange flere som har noe å fortelle eller vise oss. Ikke nøl med å ta kontakt med oss om dette.

Erna
Skaane på
gamle
trakter

Foto
Bjørn
Granlund

Karikatur av legendariske "Murer'n"

Fortjenestemedalje tildelt Erling Knudsen for godt arbeide 17-5-1936. Han ble født 10/2 1901 og ble innmeldt i VIF 29/7 1913. Som han sa det sjøl, var det tilfeldig at han var tilstede og innmeldt på det stiftelsesmøte. Han jobba nemlig i kassesnekkeriet. Han var aktiv spiller på A-laget som vant Oslomesterskapet i 1929 i A-klassen. Var også med å starte Aldermannsligaen fra stiftelsen på Østmarksetra 8.mai 1931. Han har hatt de fleste styreverv i VIF. Erling Knudsen døde 1992.

Hei!

Jeg kjøpte nylig den fabelaktige boka "Vålerenga. Bydel med sjel". På side 128 i teksten om Rudolf Nilsen kom jeg imidlertid over en feil og noen unøyaktigheter:

Allerede i 1902 dro Rudolfs far til Amerika, og flyttet moren og Rudolf inn hos hennes foreldre i 1. etasje i Strømsveien 8. I 1903 flyttet de til 2. etasje i Trondhjemsveien 58. Først i 1905 vendte faren tilbake fra statene, og da slo familien seg ned Sofienberggaden 41.

En eller annen gang mellom 1909 og 1910 skar det seg mellom foreldrene til Rudolf Nilsen, trolig fordi faren gjorde en Anna Sofie Olsen gravid. Moren tok ut separasjon og flyttet sammen med Rudolf til morens foreldre i Lakkegata 58, 3. etasje til høyre, for å være nøyaktig.

Rudolf Nilsens halvsøster ble født 10/7-1910, men hun har etter alt å dømme aldri bodd under samme tak som ham. Faren fikk for øvrig også to sønner med Anna Sofie Olsen, og han giftet seg med henne før sistemann ble født.

For øvrig synes jeg både teksten og bildematerialet i boka er imponerende. Kanskje kunne dere ha tatt med et intervju med f.eks. Bruno for å illustrere hvordan det var å vokse opp i idrettsmiljøet rundt skolen og i VIF - og ikke minst for å forklare hvorfor klubben ble så enormt populær på 1960-tallet, og hvorfor denne populariteten har holdt seg fram til i dag.

Med vennlig hilsen Atle Røthe

Forsøksklasse!

Klasse 5A ved Vålerenga skole 1947-48 var den første klassen i Norge som begynte med formskrift. Frk. Eriksen var forsøkslærerinne. Bøkene til alle jentene ble lagt fram for bedømming av en komité av lærere. Det ble bevist at selv om alle jentene skrev formskrift, ble det ikke likt.

Eier: Karin Boklund.

Referat fra årsmøtet 15. mars 2004 Bjørg Staal

Innkallingen til årsmøtet ble godkjent uten merknader. Even Haugseth ble valgt til møteleder og Bjørg Staal til sekretær.

Til behandling forelå:

Årsberetning og regnskap for 2003

Budsjett for 2004

Fastsettelse av kontingent for 2005

Valg av styre med vararepresentanter

Valg av revisor

Valg av valgkomité for 2005

Beretningen for 2003 ble lest og tatt til etterretning.

Regnskap for 2003. I forbindelse med innkallingen til årsmøtet var et foreløpig regnskap vedlagt beretningen. Møtelederen beklaget dette, da vedlagte regnskap ikke var revidert, men medsendt på grunn av press fra et medlem.

Nytt revidert regnskap ble utdelt på årsmøtet, og kasserer Bjørn Granlund gjennomgikk de enkelte postene. (Se eget oppsett). Revisor Per Haugen kommenterte og refererte sin egen revisjonsberetning. Regnskapet ble deretter vedtatt med akklamasjon.

Budsjettet ble gjennomgått og enstemmig vedtatt.

Styret foreslo uendret kontingent for 2005, vedtatt uten kommentar.

Det var ikke innsendt noen forslag til behandling.

Valg. Valgkomitéens leder Leif Tovik gjennomgikk følgende innstilling på valg av styre:

Leder	Even Haugseth,
Nestleder	Knut Roar Westbye
Kasserer	Bjørn Granlund
Sekretær	Bjørg Staal
Styremedlem	Bjørn Arild Gjerdalen
Varamedl.	Unni Granlund
Varamedl.	Arne Mustad Sørensen

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Til revisor ble Per Haugen enstemmig gjenvalgt.

Styret innstilte på gjenvalg av valgkomiteen:

Leif Tovik, Kari Johannessen og Eva Boretti – enstemmig valgt.

Laila Normann Christiansen gikk ut av styret etter flere års aktiv innsats.

Hun ble hedret med gode ord og blomster av Even Haugseth.

Hun har hatt vervet som redaktør av avisa vår og internettsidene. Dette arbeidet tar nå Knut Roar Westbye over.

Etter årsmøtet orienterte Even Haugseth om aktuelle saker som styret arbeider med. Kalendergruppa med Arne Mustad Sørensen, Anne Teppen og Even Haugseth er allerede i gang. Det er ryddet på kontoret av en driftig gjeng og planer for nye prosjekter som utsending av spørreskjema til medlemmene, bydelsvandring, fotoutstilling med mere er i rute.

Om lag 35 medlemmer var møtt fram – og kvelden ble avsluttet med samtaler, vafler og kaffe.

Faksimile av godkjent regnskap.

Vålerenga Historielag

RESULTATREGNSKAP 2003

Inntekter:		Utgifter:	
Kontingent	37630,00	Leie	15200,00
Salg	8223,50	Drift	16274,00
Salg av kalendere	38224,00	Kontor/trykksaker	6734,14
Salg av bilder	1565,50	Porto	17812,00
Salg av VHL-boka	72621,00	Bilder m.v	6772,00
Salg av VIF-boka	14958,00	Kalenderproduksjon	25875,00
Andre inntekter	59781,90	Mer Gammelt enn Nytt	6580,00
Renter	4959,24	Kjøp av VHL-boka	131909,40
Underskudd	5943,60	Kjøp av VIF-boka	16750,20
243906,74		243906,74	

Kapital:

Kasse	2715,00
Postbanken	155053,22
Rentespar	107793,79
	265562,01

Eiendeler:

Inventar	15938,00
Bilder	33513,00
Bøker	6842,00
Fotoutstyr	8739,00
Andre eiendeler	15738,00
	80770,00

15/3.04

Bjørn Granlund
kasserer

”Rudolfs siste reise” en dramatisk og spennende tittel på et kåseri, som viste seg å inneholde både humor og alvor.

Østkantens, byens og arbeiderklassens dikter Rudolf Nilsen ble født på Vålerenga i 1901. Han skrev dikt om arbeidernes kamp for rettferd og bedre kår, han skrev samfunnskritiske artikler og var politisk aktiv. Han var også mye ute på reiser i Europa.

For å få nærmere kjennskap til Rudolf Nilsens urolige liv tok vi kontakt med to personer som har fulgt dikteren på hans siste reise.

Hugo Lauritz Jenssen og Nils Vøje Johansen – stilte villig opp og det fullsatte Bydelshuset fikk være med på en fantastisk flott reise gjennom Rudolf Nilsens liv. De begynte med barndommen, som var ganske turbulent. Faren reiste til Amerika og Rudolf vokste opp hos sine besteforeldre. Han begynte tidlig å skrive dikt og artikler og ble etter hvert journalist. Bestefaren ville han skulle utdanne seg til prest, men Rudolf hadde andre interesser. Han var politisk engasjert på den "røde" siden, og han ville være arbeiderklassens dikter. En av bøkene hans ble publisert ved at den ene halvparten ble trykt i kommunistenes avis, den andre i Arbeiderbladet. Han ga ut 2 diktsamlinger mens han levde, en tredje kom ut etter hans død.

Reisene hans gikk til Berlin, Moskva og Paris. Den siste reisen gjorde han sammen med tre venner og starten gikk fra Oslo til Polen 28.12.1928. Kveldens kåsører fortalte levende om denne turen og leste brev, artikler og små dikt som ble til underveis. Turen var nok ikke bra for Rudolf, som hadde en lungesykdom. De hadde dårlig råd og skrev hjem etter økonomisk hjelp – uten særlig hell. Lite mat, mye vin og mangel på skikkelige bosteder tæret på dem alle, men mest på Rudolf. Til slutt ble hans så syk at de måtte få ham innlagt på sykehus i Paris. Der døde han av galopperende tuberkulose bare 28 år gammel.

Jenssen og Johansen ga ut ei bok om Rudolf Nilsen i forbindelse med hans 100-årsdag i 2001. Her har de blant annet tatt med en del upubliserte dikt og artikler.

Deltakelsen var enorm denne kvelden, om lag 85 person "trykket" seg bokstavelig talt sammen. Alt som fantes av stoler i huset var tatt i bruk, noen måtte dessverre ha ståplass. Tross alt – det er kjempeflott at så mange har interesse av å komme når det arrangeres møter i historielaget. Trang plass er et luksusproblem, men vi er på jakt etter større møtelokale.

I år ville arbeiderdikteren Rudolf Nilsen fylt 100 år. Hans ferd gjennom Andalusia i 1929 ble et eventyr. Og det siste diktet, Ekspedisjonen til Spania bestod av tre pengelense menn, to og en halv vinterfrakk og en drøm om varme. Rudolf Nilsen kom hjem som aske. I et jernskrin.

Hugo Lauritz Jørgensen (1914-1993), Aarhus byrå

Rudolfs siste reise

Reiseopps.
stadf. Nils-
sens pass
blev utstedt i
Oslo. Aker
dagen før
han forlot
Norge for
steige kom
helt på tam-
pen i gang.
Passet er
utstilt av
Nils Nøje
Schmied.

[illegible]

Rudolf Nilsen

utgaven

— Samlede og upublicerte dikt

En gategutt i Paris. Den første veggband og arbeiderlik som utfører bokladene i Paris.
Foto fra Johan Falken Bjørn
biografi over Rudolf N.
Gylden

Raffa i Berlin. Rudolf Nilsen sendte hjem postkort av seg selv i Berlin i 1937. «Ser dere a stasjonskjene holder en halv - står det på ett av dem.

Selskabsdansen der lar seg ikke begeist-
re er realiteten i enkamposien. Diktet

Nilsen & co fryser. De kaster kron og saget om å kjøpe ny fridde, eller fortsette reisen mot nord. De reiser. De innikler seg med halde på seg videre gjennom Frankrike. De stikker i en fiskeleieby ved Middelhavet, stikker inn i Pyrenéene.

...men er det noe nært at man blir en smule sørgmodig tilslutt, når man innover i smått småt med frakk og hatt på og skifer, og rida fryser på beina? Disse følelsene krydles av hus, hvor det har sittet i jettli til Seattle, og dærlig leilighets A-92 til Gensada.

Morgenstøt i Oslo. Tirpas og oberkveids i den travle Cofu Central på Blippen i Gensada. Rikolf tilslutt på Blippen i Gensada. Rikolf tilslutt på Blippen i Gensada. Rikolf tilslutt på Blippen i Gensada.

Rudolf Nielsen blir lidt kortpustet nå. Næe er galt fedt. Næe med kængene. Kængene er det taberkæmpe. Men de træner sig.

Om barn og leketradisjoner. Anne teppen

Danseleker var populært blant jentene i frikvarterene på skolen. I hvertfall i nittenfemtiårene. Det var mange danselekesanger. Hvor de kom fra vet jeg ikke, men de ble muntlig overlevert. Mange av sangene må oppfattes som frierviser, da det oftest dreier seg om kjærlighet, frieri og ekteskap. Noen av dem husker jeg ennå.

Alle som ville være med stilte seg på rekke mot veggen eller gjerdet. Den som "var" stilte seg foran rekka og valgte sang. I sangen ble det nevnt et navn på en av jentene i rekka. Denne måtte da gå ut av rekka og "danse" sammen med den som "var". Den som ble valgt ut fikk "være" og kunne velge ny sang.

Her er en av sangene og flere danselekesanger følger i neste nummer.

Nede i veien i Sandakerveien
Der rusler a' Kari for seg sjøl
Så kom han Kåre og spurt' om å kyss a'
Og resten kan du tenke deg sjøl
Og noen dager etter så var han der igjen
Og han skal hete Kåre og er så veldig pen.
Ja sånn ska' det være, ja sånn ska' det være
Ja sånn ska' det være til du dør – om ikke før.

Vi skal få med flere leker i seinere numre av medlemsavisa vår.

Fra boka "Slik levde småbarna før" av Liv Kari Tønnessen

Leken, som ikke bare var for barn, har delvis vært av lokal karakter, typisk for en spesiell bygd

eller by, eller de har som sagn og eventyr vandret gjennom tidene og over landegrensene. Noen ganger har de, til dels i forvandlet form, fortrent gamle lekeformer. Et eksempel på det er fotballen, som opprinnelig er en gammel keltisk lek, og som i engelsk versjon nesten har trengt ut den gamle

Illustrasjonsfoto fra Marit Opsahl Gresberg. Hun står bak og deklamerer "Regnet" av Bjørnstjerne Bjørnson.

germanske langballen hos oss.

Det blir antatt at det ikke bare er slik at barna er bærere av den felles lekekulturen, men at enkelte leketradisjoner også kan føres hen i forvansket form lenger tilbake, til en opprinnelse da det ikke bare var lek, men fullt alvor for de voksne. Så har de overlevd i en symbolsk og forvansket form i lekene.

Sisten spiller på forestillingene om en som er farlig, tabu, og som alle holder seg på avstand fra. Bare et slag med hånda kan føre "smitten" videre. Den som "er" ("har han"), prøver å komme nær de øvrige, som kan redde seg ved å løpe unna eller gjøre magiske handlinger som å ta i et tre eller jern, stå på en jordfast stein, holde seg i skyggen eller lignende.

Årgang 7 nr. 1

Et organ for
Vålerenga Historielag

Vålerenga Historielag

Hedmarksgata 2

0658 Oslo

Vålerenga Historielag på internett:

E-mail: vaalerenga.histlag@c2i.net

hjemmeside: <http://home.c2i.net/vaalhist>

Bankkonto: 0530 04 78222

Bøkene "Vålerenga – bydel med sjel", "Fra Sotahjørnet til Bohemen og Historielagets flotte kalender for 2004 er selvsagt å få kjøpt. Direkte hos Vålerenga Historielag, eller hos Kafe Eno, Vålerenga Blomster, "Såpa" og i bokhandelen på Fyrstikktorget!

Kr 399,-

Kr 250,-

Kr 60,-

Historielaget etterlyser:

- ⇒ Leksaker
- ⇒ Flere bilder
- ⇒ Flere historier
- ⇒ Flere gjenstander
- ⇒ Nye lokaler

Ta gjerne kontakt med oss. Alt er av interesse. Slik at vi kan få nye spennende objekter til utstillingen vår til høsten.

...og har du husket medlemskontingenten din.
Vi er avhengig av denne for å drive laget.

Leder: Even Haugseth
Nestleder: Knut Roar Westbye
Kasserer: Bjørn Granlund
Sekretær: Bjørn Staal
Styremedlem: Bjørn Arild Gjerdalen
Varamedlem: Arne Mustad Sørensen
Varamedlem: Unni Granlund

Arbeidsgrupper i historielaget:

Utgivelse av bildekalender:

Kontakt: Even Haugseth tlf. 22 57 01 66

Fotogruppe – fotografering, innsamling og avfotografering av bilder:

Kontakt: Bjørn Granlund tlf. 22 68 34 05

Idrettsgruppe – prosjekt om bydelens idrettsmiljø

Kontakt: Bjørn Arild Gjerdalen tlf 90 91 92 50

Intervjugruppe – intervjuer interessante mennesker

Kontakt: Bjørn Staal tlf. 22 61 40 33

Medlemsavisa vår

Kontakt: Knut Roar Westbye tlf 22174884, mob 90831966

Epost: kroarb@online.no

Møtekalenderen

Medlemsmøter 2004

26. april medlemsmøte i Galgeberg 2 (i restaurerte Store Munkengen).

14. juni bydelsvandring.

Kryss av på kalenderen.